

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 8Csp/3/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8221200033
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Daráková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2022:8221200033.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov v konaní pred sudkyňou JUDr. Andreou Darákovou, v právnej veci žalobcov: X/ S. O., H.. XX.XX.XXXX, C. C. XX, XXX XX C. B. X/ Z. O., H.. XX.XX.XXXX, C. C. XX, XXX XX C., obaja právne zastúpení advokátom: Mgr. Matúš Macko, so sídlom Karpatská 804/10, 089 01 Svidník, proti žalovanému: 365.bank, a.s., so sídlom Dvořákovo nábřeží 4, 811 02 Bratislava, právne zastúpený advokátskou kanceláriou: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábřeží 8A, 811 02 Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 774,83 Eur s príslušenstvom a vyslovenia neprijateľnosti zmluvných podmienok, takto

rozhodol:

I. Žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia zamieta.

II. Dojednanie v čl. 3., bode 3.1. úverovej zmluvy z 30.09.2015 uzavretej medzi žalobcami a žalovaným, v znení cit. „S poskytnutým úverom Lepšia splátka súvisia nasledujúce poplatky:

1. upomienka po omeškaní splátky: 10,00 EUR
2. upomienka po omeškaní splátky: 25,00 EUR.“, je neprijateľné a teda neplatné.

III. Dojednanie v čl. 5 bode 5.11. úverovej zmluvy z 30.09.2015 uzavretej medzi žalobcami a žalovaným, v znení cit. „Dlžník/Spoludlžník súhlasí, aby sa ich platby započítavali v nasledujúcom poradí: a) poplatky podľa ZoÚ, b) úrok z omeškania, c) zmluvný úrok z Úveru, d) splátka istiny Úveru, pričom platí, že v prípade viacerých pohľadávok Banky voči Dlžníkovi/Spoludlžníkovi sa platby Dlžníka/Spoludlžníka započítavajú najskôr na pohľadávky skôr splatné.“, je neprijateľné a teda neplatné.

IV. Žiadnej zo strán nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenu Okresnému súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) 07.01.2021 sa žalobcovia domáhali voči žalovanému vydania im bezdôvodného obohatenia v sume 774,83 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy počnúc od dňa nasledujúceho po dni doručenia žaloby žalovanému do zaplatenia, ako aj vyslovenia neprijateľnosti a teda neplatnosti dojednaní v čl. 3., bode 3.1. a v čl. 5., bode 5.11. „Zmluvy o spotrebiteľskom úvere“ č. 1585714239 z 30.09.2015, ako aj náhrady trov konania.

2. Žalobcovia svoju žalobu odôvodnili tým, že 30.09.2015 uzavreli v postavení spotrebiteľov so žalovaným, ako dodávateľom cit. „Zmluvu o spotrebiteľskom úvere“ č. 1585714239 (ďalej len „úverová zmluva“), na základe ktorej im bol poskytnutý spotrebiteľský úver v sume 20 000,- Eur, pri RPMN (ročnej percentuálnej miere nákladov) vo výške 13,70 %; priemernej RPMN 11,01 % a pri ročnej úrokovej sadzbe 12,90 %, pričom sumu úveru mali žalobcovia splatiť 108 splátkami v sume po 337,- Eur s konečnou splatnosťou úveru k 20.09.2024. Uvedenými splátkami tak žalobcovia splatili žalovanému sumu celkovo

1 011,- Eur a z prostriedkov ďalšieho úveru č. 1637501738 z 05.01.2016 poskytnutého im žalovaným splatili sumu 19 763,83 Eur, takže celkovo na splatenie sporom dotknutého úveru splatili žalobcovia sumu 20 774,83 Eur (1 011 + 19 763,83), avšak podľa žalobcov nedôvodne, pretože podľa nich úverová zmluva z 30.09.2015 neobsahuje všetky zákonné náležitosti a preto ju treba považovať za bezúročnú a bez poplatkov, z ktorého dôvodu tak podľa žalobcov im poskytnutý úver v sume 20 000,- Eur tak nedôvodne preplatili práve o sumu týchto úrokov a poplatkov a to vo výške žalovaných 774,83 Eur (20 774,83 - 20 000), ktorú sumu z uvedeného dôvodu titulom bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného, požadujú žalobcovia vrátiť, pričom v tej spojitosti žalobcovia uviedli cit. „O skutočnosti, že sa žalovaná na náš úkor bezdôvodne obohatila sme sa dozvedeli od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS v januári 2019.“ Podľa žalobcov v úverovej zmluve z 30.09.2015 absentujú údaje podľa § 9 ods. 2 písm. a), f) a k) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom v čase uzatvorenia úverovej zmluvy [ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“; t.j. a) - druh spotrebiteľského úveru, f) - dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a k) - výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) a celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere] a okrem toho podľa žalobcov v úverovej zmluve z 30.09.2015 je nesprávne v ich neprospech ako spotrebiteľov uvedená aj RPMN, ktorá je v úverovej zmluve uvedená vo výške 13,70 %, pričom podľa žalobcov cit. „Hodnota RPMN sa vypočítava zo vzorca na výpočet RPMN a správna výška RPMN podľa internetovej kalkulačky zverejnenej na oficiálnom webe Ministerstva financií SR vychádza 15,92 %.“ Navyše s poukazom na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3 Co 140/2018 z 13.11.2018 žalobcovia uviedli, že v úverovej zmluve z 30.09.2015 je nesprávne uvedená aj celková čiastka, ktorú ako spotrebiteľa mali za úver zaplatiť v sume 33 788,03 Eura, avšak cit. „Celková čiastka, je suma, ktorú má spotrebiteľ na úver skutočne zaplatiť (výška mesačnej splátky x počet splátok), čo predstavuje v danom prípade sumu 36.396,- Eur (337,- Eur x 108).“

Okrem toho podľa žalobcov úverová zmluva z 30.09.2015 obsahuje aj neprijateľné zmluvné dojednania a to v čl. 3., bode 3.1. úverovej zmluvy a v čl. 5., bode 5.11. úverovej zmluvy.

Dojednanie v čl. 3., bode 3.1. úverovej zmluvy v znení cit. „S poskytnutým úverom Lepšia splátka súvisia nasledujúce poplatky:

1. upomienka pri omeškaní splátky: 10,00 EUR

2. upomienka pri omeškaní splátky: 25,00 EUR.“, je podľa žalobcov neprijateľným a teda neplatným, pretože sa nachádza vo formulárovej zmluve, z ktorej nevyplýva možnosť zmeny jej textu, tak po obsahovej, ako aj formálnej stránke, pričom o tejto zmluvnej podmienke žalobcovia nemali vedomosť. Dojednanie v čl. 5., bode 5.11. úverovej zmluvy v znení cit. „Dlžník/Spoludlžník súhlasí, aby sa ich platby započítavali v nasledujúcom poradí: a) poplatky podľa ZoÚ, b) úrok z omeškania, c) zmluvný úrok z Úveru, d) splátka istiny Úveru, pričom platí, že v prípade viacerých pohľadávok Banky voči Dlžníkovi/ Spoludlžníkovi sa platby Dlžníka/Spoludlžníka započítavajú najskôr na pohľadávky skôr splatné.“, je podľa žalobcov neprijateľným a teda neplatným, pretože umožňuje žalovanému (banke, dodávateľovi) započítavať platby poukazované žalobcami (spotrebiteľom) na splatenie istiny úveru, na iný účel, akým je splatenie istiny úveru, čo je prvoradým ekonomickým záujmom a vôľou spotrebiteľa, aby najskôr splatil istinu úveru, ktorá je základom pre úročenie pohľadávky. Uvedené dojednanie teda umožňuje žalovanému postupovať v tomto smere nepredvídateľne a svojvoľne rozhodovať o výške nielen príslušenstva, ale v konečnom dôsledku aj o výške samotnej istiny pohľadávky, v ktorom dôsledku je započítavanie platieb žalobcov zo strany žalovaného pre nich netransparentné a nepredvídateľné čím sa zhoršuje ich zmluvné postavenie, keďže cit. „Započítanie platieb spotrebiteľa veriteľom najskôr na príslušenstvo a až potom na istinu, bez ohľadu na to, na aký účel boli platby určené zakladá hrubú nerovnováhu vo vzájomných právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a je preto neprijateľnou zmluvnou podmienkou, pretože je spôsobilé navyšovať náklady spotrebiteľa spojené s úverom na rozdiel od použitia jeho platieb v súlade s úpravou obsiahnutou v § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka.“

Prílohami žaloby boli: „Zmluva o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka“ z 30.09.2015; výpočet RPMN z webovej interaktívnej kalkulačky Ministerstva financií SR; výpis z účtu žalobcov za obdobie od 30.09.2015 do 05.01.2016 a prehlásenie Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS z 08.01.2019.

3. Žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu vo svojom vyjadrení k žalobe v prvom rade proti žalobcami uplatnenom nároku, vzniesol námietku jeho premlčania, keďže žalobcovia splatili dlh z úverovej zmluvy dňa 15.01.2016, takže 3 ročná objektívna premlčacia doba na vydanie obohatenia uplynula dňa 15.01.2019, avšak žalobcovia podali žalobu okresnému súdu až 08.01.2021. S poukazom

na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR (ďalej len „NS SR“) sp. zn. 1 Cdo 238/2017 z 18.10.2018 v ktorom je mimo iné uvedené, že cit. „Samotné všeobecné skutočnosti (fakty) o profesionálnom podnikateľskom postavení týchto subjektov v oblasti poskytovania úverov a doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch samé osebe nemôžu bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel tohto subjektu (veriteľa).“, má žalovaný za to, že v danom prípade nie je možné aplikovať ustanovenia o 10 ročnej objektívnej premlčacej dobe na vydanie bezdôvodného obohatenia, keďže zo strany žalovaného absentoval akýkoľvek úmysel obohatiť sa na úkor žalobcov. Podľa žalovaného uvedený názor NS SR je súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, keďže obdobným ako uvedeným spôsobom rozhodol NS SR aj v sp. zn. 4 Cdo 219/2019 z 21.10.2019, v ktorej sa jednalo priamo o vec žalovaného a takmer totožnej skutkovej situácie, ako je tomu v tomto prípade. V tej spojitosti žalovaný podotkol, že žalobcovia si mylne vykladajú pojem ustálenej rozhodovacej činnosti dovolacieho súdu, do ktorej podľa rozhodnutia NS SR sp. zn. 6 Cdo 129/2017 z 31.10.2017 nepatria rozhodnutia Krajského súdu v Prešove cit. «... na ktorého rozhodnutia žalobcovia poukazujú, do tohto pojmu nespadá a teda jeho rozhodnutia, na rozdiel od rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nemajú žiadnu precedenčnú záväznosť. Žalovaný má za to, že početná rozhodovacia činnosť Krajského súdu v Prešove, na ktorú sa odvolávajú žalobcovia, je práveže v priamom rozpore s uvedenou ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu. Skutočnosť, že Krajský súd v Prešove vo veľkom množstve prípadov výslovne nerešpektoval ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu a túto doslova „prekrúcal“ spôsobom jemu vyhovujúcim, je pritom všeobecne známou.» Podľa žalovaného, žalobcovia neuviedli žiadne skutočnosti, z ktorých by bolo možné odvodiť prípadný úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na to, aby sa v danom prípade mala aplikovať 10 ročná objektívna premlčacia lehota, pričom v tej spojitosti žalovaný argumentačne podporne poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9 Co 39/2019, podľa ktorého cit. „... činnosť (bánk) pri poskytovaní úverov je prísne regulovaná a konštrukcia o takom poskytovaní úverov bankami, ktorými by sledovali úmyselné získavanie bezdôvodného obohatenia je viac ako nepravdepodobná. Poskytovanie úverov je podnikaním za účelom zisku, čo nie je totožné s úmyslom obohacovať sa.“ V súvislosti s plynutím subjektívnej premlčacej lehoty na vydanie obohatenia žalovaný poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 1 Cdo 67/2011 a súc si vedomý, že sa nejedná o ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu poukázal aj na rozhodnutia NS ČR sp. zn. 26 Cdo 785/2011 a sp. zn. 33 Odo 1688/2005, ÚS ČR sp. zn. III. ÚS 258/03 a KS v Prešove sp. zn. 11 Co 46/2017, podľa ktorých by v zásade bolo neprimeranou ochranou spotrebiteľa, ak by začiatok subjektívnej premlčacej lehoty bol posunutý na deň, kedy sa spotrebiteľ od svojho právneho zástupcu dozvedel o tom, že druhá strana sa na jeho úkor obohatila, pretože sporová strana sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia vtedy, keď skutočne zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia, takže podľa žalovaného žalobcom začala plynúť subjektívna premlčacia doba uhradením tej ktorej splátky v časti týkajúcej sa úrokov a poplatkov, keďže už v tom čase mali žalobcovia vedomosť o všetkých skutkových okolnostiach, t.j. o obsahu právnych predpisov; o tom, že zmluva údajne neobsahuje určité náležitosti ako aj o tom, že žalovanému platia nad rámec poskytnutej istiny.

V súvislosti so žalobcami namietaným nedostatkom úverovej zmluvy z 30.09.2015, spočívajúcim v nimi tvrdenej absencii označenia druhu úveru, žalovaný uviedol, že už z označenia úverovej zmluvy je zrejším, že sa jedná o úver spotrebiteľský za ktorý podľa prvej vety § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch možno považovať pôžičku, úver, odloženú platbu alebo obdobnú finančnú pomoc poskytnutú veriteľom spotrebiteľovi, pričom podľa žalovaného z úverovej zmluvy cit. «... jasne vyplýva, a je to v nej aj priamo uvedené, že predmetom tejto zmluvy je „poskytnutie úveru.“»

Pokiaľ ide o žalobcami namietaný nedostatok úverovej zmluvy v neuvedení doby trvania úverového vzťahu podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch žalovaný uviedol, že žalobcovia ako každý priemerný spotrebiteľ, môžu tento údaj vyvodit' z iných, v úverovej zmluve uvedených parametrov, ako je údaj o končenej splatnosti úveru a o počte jeho splátok a to s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 41 Co 10/2018 zo 16.08.2018, podľa ktorého cit. „... aplikujúc eurokonformný výklad, uvádza, že z počtu splátok úveru - 96 mesiacov, vyplýva doba trvania zmluvy, z ktorej priemerný spotrebiteľ, ktorým bezpochyby je aj samotná žalobkyňa, vie presne určiť termín konečnej splatnosti úveru.“, takže podľa žalovaného cit. „... žalobcovia museli vedieť vyhodnotiť dobu trvania zmluvy o úvere.“

Vo vzťahu k žalobcami namietanej nesprávnej RPMN a celkovým nákladom, ktoré mali žalobcovia ako spotrebiteľia za úver zaplatiť, žalovaný uviedol, že v zmysle čl. 2 úverovej zmluvy dojednané poistenie nebolo poistenie podmienkou získania úveru, pretože žalobcovia sa sami rozhodli poistiť si schopnosť splácania úveru v režime základného súboru poistenia, mesačný poplatok za ktorý bol 24,- Eur mesačne a ktorý poplatok bol v zmysle Obchodných podmienok pre spotrebiteľské úvery žalovaného, súčasťou

mesačnej splátky úveru. V uvedenom kontexte žalovaný tiež uviedol cit. „Poistenie úveru mali žalobcovia možnosť odmietnuť a teda mali slobodnú voľbu poistiť si úver. Žalobcovia slobodne uzatvorili poistenie úveru, ktoré nebolo podmienkou uzatvorenia zmluvy o úvere. Predmetné potvrdzuje jednak text zmluvy o úvere, ako aj ustanovenia Obchodných podmienok. Žalovaný má teda za to, že platby poistného neboli súčasťou celkových nákladov spojených s poskytnutím úveru a teda ani súčasťou RPMN.“

Ohľadne žalobcami namietanej neprijateľnosti dojednania o poplatkoch za upomienky, žalovaný uviedol, že sa jedná o skutočnú náhradu nákladov, ktoré žalovanému vznikajú v súvislosti s omeškaním dlžníka, najmä náklady banky za vyhotovenie a zaslanie upomienky, náklady spojené so zasielaním informácií do spoločného úverového registra, sledovaním ďalšieho správania dlžníka a podobne. Poplatok za upomienku predstavuje okrem náhrady nákladov banky pritom aj službu dlžníkovi v tom, že tento je v dostatočnom časovom predstihu informovaný o omeškaní a o následkoch nesplácania úveru (vyhlásenie mimoriadnej splatnosti a pod.) a môže tak tieto negatívne následky nesplácania včas odvrátiť, pričom navyše žalovaný podotkol, že stanovenie týchto poplatkov nie je ani v rozpore s nariadením č. 87/1995 Z.z..

Napokon sa žalovaný vyjadril aj k námietke o neprijateľnosti dojednania, týkajúceho sa spôsobu započítavania platieb žalobcov, podľa vyjadrenia ktorého bolo toto dojednanie so žalobcami individuálne dojednané, keďže žalobcovia sami v úverovej zmluve zaškrtnutím príslušného políčka vyjadrili dobrovoľne súhlas s touto podmienkou, tj. mali na výber si ju zvoliť alebo nie.

Napokon žalovaný tiež uviedol cit. „...vzhľadom na skutočnosť, že zmluvný vzťah medzi stranami sporu zanikol splatením úveru pred viac ako piatimi rokmi, žalovaný má za to, že neexistuje relevantný dôvod na vyslovenie neprijateľných zmluvných podmienok, a v tomto smere ide zo strany žalobcov o zjavné zneužitie práva v zmysle čl. 5 základných zásad C.s.p., ktoré nepožíva právnu ochranu. Nakoľko zmluvný vzťah medzi žalobcami a žalovaným zanikol a akékoľvek finančné nároky zo zmluvy o úvere sú premlčané, neexistuje aktuálny stav objektívnej hrozby žalobcov, preto ani v zmysle ust. § 137 písm. d) C. s. p. nie je daný zákonný dôvod na podanie žaloby na určenie neplatnosti zmluvnej podmienky.“

Súčasťou vyjadrenia žalovaného boli: výpis z úverového účtu žalobcov; Obchodné podmienky pre spotrebiteľské úvery žalovaného v znení účinnom od 13.06.2015; sadzobník poplatkov žalovaného pre fyzické osoby v znení účinnom od 03.08.2015 a uznesenie NS SR sp. zn. 4 Cdo 219/2019 z 21.10.2020.

4. K vyjadreniu žalovaného, po urgencii okresného súdu prostredníctvom svojho právneho zástupcu zaujali svoje stanovisko (replika) žalobcovia, ktorí v prvom rade označili za nesprávne závery žalovaného, podľa ktorého subjektívna premlčacia lehota pri bezdôvodnom obohatení by mala začať plynúť od okamihu kedy spotrebiteľ zaplatil dodávateľovi poslednú splátku čo do istiny, avšak podľa žalobcov takýto záver o začiatku plynutia subjektívnej premlčacej lehoty z § 107 ods. 1 OZ nevyplýva a začiatok jej plynutia je naviazaný na okamih, kedy spotrebiteľ získa vedomosť o skutkových okolnostiach bezdôvodného obohatenia, pričom právne vedomosti ani skúsenosti nemajú žiadny význam. Poukázali, že ani pri jednej zo skutkových podstát bezdôvodného obohatenia (plnenie bez právneho dôvodu, plnenie z neplatného právneho úkonu, odpadnutie právneho dôvodu na plnenie, prospech získaný z nepoctivých zdrojov, plnenie za iného) nezačína plynúť subjektívna premlčacia doba už samotnou platbou, ktorá nemá, alebo už nemá hmotnoprávny základ. Pre začatie plynutia subjektívnej premlčacej doby pri skutkovej podstate bezdôvodného obohatenia z plnenia z neplatného právneho úkonu, ako aj pri skutkovej podstate bezdôvodného obohatenia plnením bez právneho dôvodu, sa oprávnený musí dozvedieť nielen to, že plnil, ale aj to, že plnil z neplatného právneho úkonu alebo, že platil bez právneho dôvodu, j. o neplatnosti právneho úkonu alebo o jeho neexistencii sa musí dozvedieť, nestačí, že sa o nich iba mohol dozvedieť. Žalobcovia poukázali, že prelomovým rozhodnutím názoru o objektivizácii začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby, bol Nález Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 43/2020 z 12.05.2020. Na margo uvedeného žalobcovia ešte s poukazom na rozhodovaciu činnosť Súdneho dvora EÚ (C-377/14; C-497/13; C-473/00; C-618/10) poukázali na nesprávnosť názoru žalovaného ohľadom presadzovania v spotrebiteľských sporoch zásady „neznaosť zákona neospravedlňuje“ s tým, že zmienená judikatúra vychádza naopak z predpokladu právnej nevedomosti a neinformovanosti spotrebiteľa, ktorého nevedomosť chráni. V ďalšom žalobcovia na margo žalovaným uvádzaného judikátu NS SR sp. zn. 1 Cdo 238/2017 z 18.10.2018 uviedli, že toto rozhodnutie poskytuje návod na aplikáciu desaťročnej objektívnej premlčacej doby pri úmyselnom bezdôvodnom obohacovaní keď má uvádzať cit. „S poukazom na § 2 zák. č. 1/1993 Z. z., žalovaný ako profesionál v dobe, keď pripravil formulárovú zmluvu vedel, že ak do zmluvy neuvedie zákonom predpísané náležitosti tak, aby bola zmluva platnou, prípadne aby nebola bezúročnou a bezpoplatkovou, tak aj keď z toho nemusí vyplývať už priamo úmysel bezdôvodne sa obohatiť, vytvoril si žalovaný vedome stav, z ktorého budúce bezdôvodné obohatenie môže vzniknúť, a musel s tým byť uzrozumený.“ Podľa žalobcov

cit. „Podstata aplikácie desaťročnej premlčacej doby spočíva v tom, že v dobe prijatia nezákonnej platby dodávateľ prijal platbu, o ktorej vedel, že ju získava na úkor spotrebiteľa ako bezdôvodné obohatenie, a to aj v prípade, ak by sa pripustilo, že v dobe uzatvorenia vadnej zmluvy ešte tento úmysel priamo nemusel mať. V každom prípade, prijatím platby tvoriacej bezdôvodné obohatenie, sa úmysel dodávateľa získať bezdôvodné obohatenie prejavil a naplnil jeho konaním, keď prijal a ponechal si platbu, ktorá mu bola vyplatená bez právneho dôvodu. Objektívna desaťročná premlčacia doba, na premlčanie bezdôvodného obohacovania preto začína plynúť prijatím každej takejto nedôvodne prijatej platby od momentu, keď ju veriteľ od spotrebiteľa prijal.“ Žalobcovia zdôraznili, že dôkazom o úmyselnom konaní žalovaného obohacovať sa na úkor spotrebiteľov je, že žalovaný dlhodobo a opakovane poskytuje spotrebiteľské úvery, na základe vadných zmlúv, čo sa nedá hodnotiť inak, ako úmyselné konanie vedúce k bezdôvodnému obohacovaniu sa tým, že nedáva svoje zmluvy do súladu so spotrebiteľským právom, pričom sa jedná o množstvo úverov, pri ktorých nejde o náhodné jednorazové nedbanlivostné zlyhanie. A ďalším dôkazom o úmyselnom konaní žalovaného bezdôvodne sa na úkor spotrebiteľov obohacovať je aj to, že žalovaný tak činí a prijíma platby od spotrebiteľov nad rámec im poskytnutej istiny, aj napriek tomu, že mu je známa judikatúra k bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a k neplatnosti spotrebiteľských zmlúv, a to nielen týkajúca sa iných podnikateľských subjektov, poskytujúcich spotrebiteľské úvery, ale aj vo veciach, v ktorých bol žalovaný sám stranou takéhoto konania. Z uvedených dôvodov je podľa žalobcov, na posúdenie premlčania nároku na vydanie bezdôvodného obohacovania potrebné aplikovať desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu. V tej spojitosti žalobcovia podperne poukázali na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/46/2019 z 28.01.2020, ktorý konštatoval správnosť aplikovania desaťročnej premlčacej lehoty pri bezdôvodnom obohacovaní dodávateľa na úkor spotrebiteľa a v interakcii na rozhodnutie NS SR sp. zn. 1 Cdo 238/2017, uvažoval aj nad otázkou, ktorého z uvedených subjektov (rozumej či spotrebiteľa alebo dodávateľa) zaťažuje dôkazne bremeno preukázania vedomostnej a vôľovej zložky na strane dodávateľa bezdôvodne sa obohatiť, pričom mimo iné uviedol cit. „Spotrebiteľ by mal dokázať poskytovateľovi úveru vedomostnú a vôľovú zložku úmyselného konania osôb konajúcich za firmu. Môže ísť najmä o vedomosť na strane konateľov, spoločníkov poskytovateľa alebo obchodných zástupcov. V prípade priameho úmyslu má spotrebiteľ preukázať, že poskytovateľ vedel o porušovaní jeho práva a že chcel sa takto na úkor spotrebiteľa obohatiť. Na aplikovanie desaťročnej premlčacej doby postačuje aj nepriamy úmysel, no pri tomto zavinení spotrebiteľ má náročnú úlohu dokázať, že firma vedela, že porušuje pravidlá financovania a že je pre tento prípad uzročená s tým, že sa na úkor spotrebiteľa obohacuje. (...) Spotrebiteľ má podľa názoru odvolacieho súdu možnosť len poukázať na fakty, ku ktorým došlo, no je extrémne náročné dokázať vedomostnú a vôľovú zložku konania firmy. Odvolací súd je toho názoru, že nie spotrebiteľ by mal dokazovať firme jej vedomosť, ale firma by mala mať dôkazné bremeno, že nekonala úmyselne. Tak má veriteľ šancu dokázať len nedbanlivosť, aby sa aplikovala pre veriteľa priaznivejšia kratšia trojročná objektívna premlčacia doba. (...) Tým je daná zároveň možnosť a dôvodnosť odklonu od vyššie uvedeného názoru najvyššieho súdu v rozhodnutí 1Cdo/238/2017 (§ 220 ods. 3 CSP).“ Okrem toho žalobcovia ako na analogickú vec poukázali na publikáciu: Števek, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M., a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2015, 639 s., podľa ktorej cit. „Navyše zákonné požiadavky odbornej starostlivosti a konania v súlade s dobrými mravmi dodávateľa ako profesionála, ktorý musí vo sfére svojho konania sústrediť aj zreteľ na ochranu práv slabšej zmluvnej strany, spojená so zákazom používať neprijateľné zmluvné podmienky vylučujú zavinenie vo forme nedbanlivosti.“

Pokiaľ ide o žalovaným negovanú námietku žalobcov o absencii v úverovej zmluve z 03.09.2015 uvedenia údajov o dobe trvania úverového vzťahu, žalobcovia s poukazom na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19 Co 76/2019 z 20.02.2020; sp. zn. 6 Co 116/2019 z 28.11.2019 a sp. zn. 1 CoCsp 19/2020 z 19.11.2020, poukázali na to, že údaj o dobe trvania úverového vzťahu a údaj o termíne jeho splatnosti sú dva samostatné údaje, ktoré nie je možné zamieňať a ani nie je možné používať jeden údaj, ako pomôcku na výpočet druhého údaju s tým, že zákon vyžaduje nielen konečnú splatnosť, ale aj dobu trvania zmluvy, pretože doba trvania zmluvy musí byť spotrebiteľovi známa najneskôr v čase, keď vstupuje do zmluvného vzťahu, tak aby bol spotrebiteľ zrozumiteľne a jednoznačne informovaný o predpísaných náležitostiach, týkajúcich sa zmluvného vzťahu, už v čase jeho vzniku, čo je v súlade s požiadavkou smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES (ďalej len Smernica) cit. «... len s tým rozdielom, že slovné spojenie ZoSÚ „doba trvania“, je v Smernici vyjadrené slovným spojením „dĺžka trvania“. Aj pojem „doba trvania“ aj „dĺžka trvania“, vyjadruje sumár intervalu od - do.»

V súvislosti s argumentáciou žalovaného, že RPMN je v úverovej zmluve z 30.09.2015 obsiahnutá či je dané zadosť litere zákona, žalobcovia citáciami poukázali na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co 35/2019 zo 07.01.2020; sp. zn. 6 Co 71/2019 z 20.02.2020; sp. zn. 19 Co 23/2019 z 30.05.2019;

sp. zn. 3 Co 108/2019 z 05.11.2019; sp. zn. 19 Co 228/2016 zo 07.11.2017; sp. zn. 19Co/23/2019, z 30.05.2019, či sp. zn. 15 CoCsp 9/2020 z 09.06.2020, ktoré sa týkajú priamo dodávateľských vzťahov žalovaného v iných obdobných spotrebiteľsko-dodávateľských vzťahoch a podľa ktorých veriteľ je povinný v spotrebiteľskej zmluve, okrem informácie o výške RPMN uviesť jasne a zrozumiteľne všetky predpoklady použité na výpočet RPMN, ktoré majú byť dosadené do vzorca použitého na výpočet RPMN tak, aby bolo každému spotrebiteľovi jasné, zrozumiteľné a nemusel hádať, ktorú hodnotu veriteľ kde dosadil do komplikovaného matematického vzorca pri vyrátavaní výšky RPMN. Okrem toho žalobcovia poukázali aj na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-448/17 z 20.09.2018, podľa ktorého na naplnenie požiadavky o zákonnej náležitosti úverovej zmluvy, ktorá by mala obsahovať nie len údaj o RPMN, ale aj jej výpočet nepostačuje iba uvedenie matematického vzorca výpočtu tejto RPMN, ktorý nie je doplnený údajmi nevyhnutnými na uskutočnenie tohto výpočtu.

Na podporu požiadavky žalobcov určiť neprijateľnou zmluvnú podmienku o poplatkoch za upomienky, nachádzajúcu sa v bode 3.1. úverovej zmluvy z 30.09.2015, žalobcovia iba podporne poukázali na rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18 CoCsp 25/2020 z 21.01.2020; sp. zn. 20 Co 74/2019 z 30.07.2019; sp. zn. 22 Co 128/2018 z 26.03.2019, ktorými boli takmer totožné zmluvné podmienky iných dodávateľov určené za neprijateľné.

K dôvodnosti požiadavky určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky o spôsobe započítania platieb, uvedenej v bode 5.11. úverovej zmluvy z 30.09.2015, žalobcovia poukázali na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9 CoCsp 40/2020 z 12.11.2020, ktorý bol vydaný priamo vo vzťahu k žalovanému.

Napokon žalobcovia podotkli, že je síce pravdou, že určenie určitej zmluvnej podmienky za neprijateľnú v jednom individuálnom spotrebiteľskom spore nie je síce záväzné pre jej posúdenie ako neprijateľnej aj v inom individuálnom spore, avšak vzhľadom na požiadavku právnej istoty by mal súd v skutkovo obdobných veciach rozhodnúť obdobne.

K otázke potreby naliehavého záujmu na požadovanom určení o neprijateľnosti zmluvnej podmienky žalobcovia poukázali na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6 Cdo 27/2018 z 28.03.2019, podľa ktorého cit. „Žaloba, ktorou sa žalobca (majúci v právnom vzťahu, ktorého sa vec týka, postavenie spotrebiteľa) domáha vyslovenia (určenia) neprijateľnosti zmluvných podmienok, resp. vyslovenia (určenia) ich neplatnosti z dôvodu neprijateľnosti, nie je určovacou žalobou v zmysle § 137 ods. 1 písm c) C. s. p. Ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem.“

Napokon k skutočnosti, že samotné plynutie času nemá žiaden vplyv na možnosť vyhovieť žalobe o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, žalobcovia citáciou poukázali na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6 Cdo 127/2017 z 30.01.2019, podľa ktorého „Podľa dovolacieho súdu v prípade žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky z hľadiska vecnej legitímácie (na strane žalobcov) nemá právny význam zánik záväzku splnením dlhu (nie vždy splnenie dlhu má za následok zánik celého právneho vzťahu). Ako už bolo uvedené vyššie predmetná žaloba vychádza zo zákonnej požiadavky, podľa ktorej spotrebiteľské zmluvy nesmú zásadne obsahovať neprijateľné zmluvné podmienky. To sa okrem iného prejavuje v povinnosti dodávateľa nepoužívať v spotrebiteľských zmluvách neprijateľné podmienky. V tomto prípade nejde o nárok z právneho vzťahu, ktorého právnym dôvodom je zmluva, teda o nárok vyplývajúci zo zmluvy, ale o nárok, ktorý vyplýva priamo zo zákona. V konaní o neprijateľnosť zmluvnej podmienky zánik záväzku splnením (prípadne aj zánik celého právneho vzťahu) nemôže mať žiaden vplyv na žalobcami uplatnený nárok a teda ani na ich vecnú legitímáciu. Žalobcovia preto aj v prípade, že nárok uplatnili žalobou po zániku záväzkového právneho vzťahu, sú nositeľmi hmotného oprávnenia, o ktoré v konaní ide, a teda majú v predmetnom spore vecnú aktívnu legitímáciu. Opačný názor by v podstate znamenal odňatie možnosti spotrebiteľovi domáhať sa práva na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách žalobou na súde, čo odporuje čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ako aj Smernici Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách(ďalej len „Smernica“).“

5. Na pojednávaní 20.05.2022 právny zástupca žalobcov zotrval na podanej žalobe v celom rozsahu, dôvodiac tým, že úverová zmluva z 30.09.2015 neobsahuje všetky zákonné náležitosti a teda žalobcovia sa dôvodne domáhajú vrátenia im rozdielu rovnajúceho sa sume, o ktorú žalobcovia preplatili istinu im žalovaným poskytnutého úveru. Je za to, že v danom prípade bol návrh uplatnený v dvojročnej subjektívnej premlčacej lehote, ako aj v 10 ročnej objektívnej premlčacej lehote. Dôvody pre aplikáciu 10 ročnej lehoty, ako aj pre konštatovanie neprijateľnosti zmluvných podmienok namietaných žalobcami podložil už vo svojich vyjadreniach judikatúrou súdov, ktorej sa dovoľáva. Obdobne tak, pokiaľ ide

o námietku o nemožnosti vyslovenia neprijateľnosti zmluvných dojednaní z dôvodu ukončenia, resp. realizácie úverovej zmluvy.

Na pojednávaní 20.05.2022 právny zástupca žalovaného zotrval v celom rozsahu na svojich skorších písomných vyjadreniach v zmysle ktorých navrhol žalobu žalobcov zamietnuť.

6. Okresný súd vykonal dokazovanie vyjadreniami sporových strán a nimi priloženými listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav.

7. Zo „Zmluvy o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka“ uzavretej 30.09.2015 medzi žalobcami a žalovaným (pôvodným obchodným menom - Poštová banka, a.s.) vyplýva, že na jej základe sa žalovaný zaviazal poskytnúť žalobcom cit. „spotrebiteľský úver lepšiasplátka“ a to v sume 20 000,- Eur za fixnú ročnú úrokovú sadzbu vo výške 12,90 %, pri ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN) vo výške 13,70 % a priemernej ročnej RPMN 11,01 %, ktorý úver sa žalobcovia zaviazali splácať spoločne a nerozdielne v 108 splátkach mesačne po 337,- Eur, ktorá suma mesačnej splátky pozostávala z mesačnej anuitnej splátky úveru (t.j. splátka istiny a úroku) v sume 313,- Eur a z mesačnej sumy poistného z poistenia schopnosti splácať úver v balíku „Základný súbor poistenia“ v sume 24,- Eur (313 + 24 = 337), a to so splatnosťou mesačných splátok vždy k 20. dňu v mesiaci, počnúc splatnosťou prvej splátky 20.10.2015 a s termínom konečnej splatnosti k 20.09.2024, pričom celková suma, ktorú mali žalobcovia za úver zaplatiť bola 33 788,03 Eur.

V čl. 2. úverovej zmluvy je uvedené cit. „Doba trvania ZoÚ: ZoÚ je uzatvorená na dobu určitú, do splatenia všetkých záväzkov Klienta voči Banke vyplývajúcich zo ZoÚ. V prípade splácania Úveru v zmysle tohto bodu ZoÚ zanikne záväzok zo ZoÚ v deň uvedený ako Termín konečnej splatnosti Úveru.“, číselné vyjadrenie doby trvania úverového vzťahu, v úverovej zmluve nie je uvedené.

V čl. 2. úverovej zmluvy je uvedené cit. „Predpoklady výpočtu RPMN: RPMN bola vypočítaná za predpokladu, že Dlžníkovi bude poskytnutý úver v schválenej výške jednorazovo v deň uzavretia ZoÚ, ZoÚ zostane platná dohodnutý čas a Dlžník/Spoludlžník a Banka budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách ustanovených v ZoÚ. Na účely výpočtu RPMN sa použili celkové náklady Dlžníka spojené so ZoÚ s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere.“

Podľa čl. 2 úverovej zmluvy bol žalobcom úver poskytnutý za účelom splatenia (refinancovania) ich iných troch nesplatených záväzkov z iných úverov a to v Slovenskej sporiteľni a s., v Prima banke a.s. a taktiež u žalovaného.

V čl. 2 úverovej zmluvy sa nachádzajú otázky ohľadne zdravotného stavu, avšak nie je zrejme ohľadom zdravotného stavu ktorého zo žalobcov, keďže obaja boli na strane dlžníka zmluvnou stranou a to v súvislosti s poistením schopnosti splácať úver; iné údaje o ohľadom postenia sa v úverovej zmluve nenachádzajú.

V čl. 3 bode 3.1. úverovej zmluvy je uvedené cit. „S poskytnutým úverom Lepšia splátka súvisia nasledujúce poplatky:

1. upomienka po omeškaní splátky: 10,00 EUR

2. upomienka po omeškaní splátky: 25,00 EUR.“

V čl. 5 bode 5.11. úverovej zmluvy je uvedené cit. „Dlžník/Spoludlžník súhlasí, aby sa ich platby započítavali v nasledujúcom poradí: a) poplatky podľa ZoÚ, b) úrok z omeškania, c) zmluvný úrok z Úveru, d) splátka istiny Úveru, pričom platí, že v prípade viacerých pohľadávok Banky voči Dlžníkovi/Spoludlžníkovi sa platby Dlžníka/Spoludlžníka započítavajú najskôr na pohľadávky skôr splatné.“ Pod týmto dojednaním sú pri žalobcoch ako spoludlžníkoch zaškrtnuté políčka s označením „ÁNO“

8. Informácie k poisteniu úveru sú uvedené v čl. VII. „Obchodných podmienok pre spotrebiteľské úvery“ v znení účinnom od 13.06.2015, pričom sa jedná o súhlas dlžníka, že mesačná splátka poistného bude súčasťou mesačnej splátky úveru; prehlásenie dlžníka, že sa oboznámil s poistnou zmluvou (bez jej konkretizácie, pozn.); že súhlasí so spracovaním osobných údajov; že dlžník podľa zvoleného súboru poistenia netrpel v minulosti tam uvedenými ochoreniami a prehlásením veriteľa, že je oprávnený sprostredkovať poistenie.

9. Podľa výpisu z obchodného registra Okresného súdu Bratislava I veriteľ - Poštová banka, a.s., ktorý 30.09.2015 uzavrel so žalobcami úverovú zmluvu, s účinnosťou od 03.07.2021 zmenil obchodné meno na 365 bank, a.s. (ďalej tiež aj len „žalovaný“).

10. Podľa výpisu z úverového účtu žalobcov, vystaveného 04.07.2018 žalovaným za obdobie od 30.09.2015 do 05.01.2016, žalobcovia zaplatili na istinu úveru sumu 20 000,- Eur, na úroky sumu 678,83 Eur a na poplatky sumu 96,- Eur (t.j. úroky + poplatky boli v celkovej sume 774,83 Eur = 678,83 + 96).

11. V prehlásení Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS (ďalej len „OZ“) č. H 642/18 z 08.01.2019 je uvedené, že žalobcovia sa 07.01.2019 obrátili na OZ za účelom porady ohľadne úveru od žalovaného s tým, že im bolo oznámené, že úverová zmluva podľa OZ je zmluvou bezúročnou a bezpoplatkovou a tiež, že obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, takže im poskytnutý úver je bezúročný a bezpoplatkov, z ktorého dôvodu sa môžu súdnou cestou domáhať voči žalovanému ich vrátenia, keďže o tieto sa žalovaný bezdôvodne obohatil. OZ odkázalo žalobcov ohľadom právnych služieb na advokáta.

12. Podľa § 290 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) „Spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.“

13. Podľa § 298 ods. 1 CSP „Súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.“

14. Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „v znení účinnom v rozhodnom čase“) „Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.“

15. Podľa § 53 ods. 1 až 3 OZ v znení účinnom v rozhodnom čase „Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.“

16. Podľa § 53 ods. 5 OZ v znení účinnom v rozhodnom čase „Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.“

17. Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ v znení účinnom v rozhodnom čase „Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.“

18. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) v znení účinnom v rozhodnom čase „Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je

dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.“

19. Podľa § 1 ods. 8 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase „Ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov.“

20. Podľa § 2 písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase „Na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania; veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.“

21. Podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase „Na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.“

22. Podľa § 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase „Na účely tohto zákona sa rozumie celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.“

23. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase „Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) odplatu podľa osobitných predpisov,

k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok,
- aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.“

24. Podľa § 9 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase „Ak zmluva o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú obsahuje dohodu o amortizácii istiny, je veriteľ povinný poskytnúť spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere.“

25. Podľa § 9 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase „Spotrebiteľ sa nemôže vzdať práv, ktoré mu vyplývajú z tohto zákona.“

26. Podľa § 9 ods. 11 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase „Veriteľ je povinný informovať spotrebiteľa o tom, že nedošlo k splateniu splátky zo spotrebiteľského úveru v lehote jej splatnosti písomne alebo formou krátkej textovej správy (SMS), a to najneskôr do 15 dní odo dňa splatnosti tejto splátky zo spotrebiteľského úveru.“

27. Podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase „Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.“

28. Podľa § 19 ods. 1, 2 a 5 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase „Ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru sa vypočíta podľa vzorca uvedeného v prílohe č. 2.

Na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov sa použijú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere, a iných poplatkov okrem kúpnej ceny, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť za kúpu tovaru alebo uskutočnenie služieb bez ohľadu na to, či sa operácia vykoná v hotovosti alebo na úver. Náklady na vedenie účtu, na ktorom sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, náklady na používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a ostatné náklady na platobné transakcie sa zahrnú do celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom, ak otvorenie účtu nie je dobrovoľné a náklady na účet neboli zrozumiteľne a samostatne uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo v akejkoľvek inej zmluve uzavretej so spotrebiteľom.

Ak je to potrebné, môžu sa pri výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov použiť dodatočné predpoklady uvedené v prílohe č. 2.“

29. Podľa prvej vety § 23 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase „Dohľad nad dodržiavaním povinností veriteľa podľa tohto zákona vykonáva Národná banka Slovenska podľa osobitného predpisu, ak odseky 2 až 6 neustanovujú inak.“

30. Podľa § 451 ods. 1 a 2 OZ „Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.“

31. Podľa prvej vety § 456 OZ „Predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal.“

32. Podľa § 107 ods. 1 a 2 OZ „Právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.“

33. Vykonaným dokazovaním mal okresný súd v prvom rade za preukázané, že medzi žalobcami a žalovaným nepochybne existoval občianskoprávny záväzkový vzťah spotrebiteľského charakteru a to titulom medzi nimi uzavretej úverovej zmluvy z 30.09.2015, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou, pretože žalovaný ako právnická osoba poskytol žalobcom ako fyzickým osobám úver v rámci predmetu svojho podnikania, pričom žalobcovia nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, t.j. úver im bol poskytnutý za iným účelom, ako za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania. Žalovaný nepopieral postavenie žalobcov v zmluvnom vzťahu ako spotrebiteľov, ani spotrebiteľský charakter úveru. Preto nemôžu byť pochybnosti o použití ustanovení Občianskeho zákonníka na posúdenie náležitostí celej úverovej zmluvy, vrátane podmienok, za ktorých bol úver poskytnutý, ako aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (zákon o spotrebiteľských úveroch).

34. Žalobcovia sa podanou žalobou domáhajú voči žalovanému vydania im bezdôvodného obohatenia v sume 774,83 Eur a to titulom vrátenia im sumy, o ktorú sumu mali žalobcovia preplatiť žalovaným im poskytnutú sumu istiny úveru vo výške 20 000,- Eur, aj o sumu úrokov a poplatkov a to na tom základe, že úverovú zmluvu z 30.09.2015, ktorá bola právnym podkladom pre poskytnutie úveru žalobcom, je podľa žalobcov kvôli absencii jej obligatórnych zákonných náležitostí potrebné považovať za bezúročnú a bezpoplatkovú.

35. Z uvedeného dôvodu sa okresný súd zaoberal žalobcami nastolenou otázkou o bezúročnosti a bezpoplatkovosti, im žalovaným poskytnutého úveru, t.j. okresný súd v prvom rade skúmal, či úverová zmluva z 30.09.2015 má alebo nemá všetky zákonné náležitosti vyžadované v čase jej uzavretia v cit. § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorých absenciu zákonodarca v cit. § 11 ods. 1 tohto zákona sankcionuje bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru.

36. Súd je povinný skúmať danosť zákonných náležitostí spotrebiteľskej zmluvy za účelom vyváženia nerovnakého (nerovnocenného) postavenia jej zmluvných strán, keďže pre spotrebiteľské zmluvy je vo všeobecnosti charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom spravidla z pozície „slabšej“ zmluvnej strany, nakoľko práve dodávateľ je tvorcom zmluvných podmienok, ktoré sú vopred určené a ktoré spotrebiteľ spravidla nemá možnosť reálne ovplyvniť. Účelom právnej úpravy upravujúcej právne vzťahy spotrebiteľského charakteru je práve vyrovnávať túto nerovnováhu v právnom postavení dodávateľa a spotrebiteľa. Vychádza sa totiž z predpokladu, že predovšetkým spotrebiteľ uzatvára zmluvu s dodávateľom v dobrej viere, že dodávateľ vzhľadom na jeho podnikanie koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu.

37. Okresný súd sa nestotožňuje s námietkou žalobcov, žeby v úverovej zmluve z 30.09.2015 absentoval údaj podľa cit. § 9 ods. 2 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase, ktoré ustanovenie vyžadovalo uviesť v úverovej zmluve cit. „druh spotrebiteľského úveru“, pretože v interakcii na cit. § 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ktoré ustanovenie pomenúva jednotlivé druhy, resp. formy spotrebiteľského úveru, za ktorý sa považuje cit. „...pôžička, úver, odložená platba alebo obdobná finančná pomoc poskytnutá veriteľom spotrebiteľovi...“, možno mať podľa okresného súdu za to, že druh spotrebiteľského úveru bol v danom prípade v dotknutej úverovej zmluve vymedzený v jej čl. 2, podľa ktorého sa v danom prípade jednalo o úver.

38. Podľa okresného súdu však v úverovej zmluve z 30.09.2015 absentuje zákonná náležitosť podľa cit. § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch a to je uvedenie cit. „doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere“, ktorý zákonný parameter nie je možné zamieňať s údajom o „termíne“ (doba je časovým úsekom a termín je konkrétny jednorázový časový údaj), resp. dátume konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Podľa okresného súdu túto náležitosť si nemožno zamieňať s údajom o dátume konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (v danom prípade 20.09.2024), a to už aj z dôvodu, že ak by zákonodarca mal v úmysle stotožniť tieto dva pojmy, neuvádzal by ich v cit. zákonom ustanovení osve, ako aj z dôvodu, že neuvedením tejto skutočnosti sa úverová zmluva stáva pre spotrebiteľa málo transparentná a výpovedná, keďže spotrebiteľ by mal mať poskytnuté prehľadné informácie o úvere bez potreby použitia kalkulačky (t.j. napr. bez toho aby bol nútený odpočítavať si od konečného dátumu splatnosti počiatočný dátum splatnosti a pod., pozn.), pričom treba mať stále na zreteli, že žalovaný (dodávateľ) poskytuje úverové služby neurčitému počtu klientov na rôznej úrovni vyspelosti, pričom aj spotrebiteľ s priemernými schopnosťami by mal mať reálnu predstavu o dobe, počas ktorej bude zatažený bremenom splácania svojho finančného záväzku pochádzajúceho z úverového vzťahu. Okrem toho, podľa okresného súdu údaj o dobe trvania úverovej zmluvy nie je možné stotožňovať ani s údajom o počte splátok (v danom prípade 108 splátok), ktorými mali žalobcovia im poskytnutý úver žalovanému splatiť a to v uvedenom kontexte podľa okresného súdu už aj len z dôvodu, že aj v tomto prípade, ak by tomu tak bolo (t.j. žeby tieto pojmy bolo možné stotožniť, pozn.), tak zákonodarca by logicky nevyžadoval uvedenie oboch týchto parametrov úveru v úverovej zmluve osve [počet splátok - cit. § 9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch; doba trvania - cit. § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch], ale uspokojil by sa iba s uvedením jedného z nich. Avšak práve v záujme ochrany spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľsko - dodávateľskom vzťahu, v záujme neponechať spotrebiteľa, aby si sám pracne z dodávateľom uvedených údajov úveru sám vypočítaval jeho iné parametre, zákonodarca vyslovene vyžaduje, aby v úverovej zmluve bola uvedená tak doba trvania úverového vzťahu ako aj počet splátok. V tomto smere podľa okresného súdu sa nejedná len o vec výkladu aplikovanej právnej normy, ale ide o explicitne (jasne a presne) formulovaný zákonný imperatív ohľadne náležitosti úverovej zmluvy, ktorého porušenie je explicitne sankcionované zákonom predvídaným spôsobom a to bezpoplatkovosťou a bezúročnosťou úveru. A ak by aj bol žalovaný (dodávateľ) toho názoru, že sa jedná o vec výkladu cit. § 9 ods. 2 písm. f) a l) zákona o spotrebiteľských úveroch (okresný súd tento názor nezdieľa, pozn.), tak aj v tomto prípade by platilo, a to opäť v záujme ochrany spotrebiteľa, v spotrebiteľských vzťahoch univerzálne zákonodarcom v cit. § 54 ods. 2 OZ proklamované výkladové pravidlo, podľa ktorého v prípade pochybností o obsahu úverových zmlúv je vždy uprednostnený výklad pre spotrebiteľa priaznivejší. Okresný súd je tiež názoru, že zodpovednosť žalovaného za nerešpektovanie zákonného imperatívu na explicitný obsah úverovej zmluvy, podľa ktorého musí byť v nej uvedený nie len údaj o počte splátok [§ 9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch], ale aj údaj o dobe trvania úverového vzťahu [§ 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch], by nebolo možné prenášať ani na plecía spotrebiteľa (žalobcov) s odvolávaním sa na ich matematické zručnosti a vyspelosť, pretože žalovaný (dodávateľ), ktorý podniká v oblasti poskytovania

spotrebiteľských úverov musí mať na zreteli nielen rôznorodosť svojej klientely z hľadiska jej zručnosti a vyspelosti, ale aj okolnosti za ktorých spotrebiteľia o úver žiadajú, potrebujú a chcú, pričom častokrát za týchto okolností aj seba viac vyspelý spotrebiteľ stráca ostražitosť a pozornosť k tomu, aby svojim „zodpovedným“ prístupom mal ešte nahrádzať povinnosti dodávateľa a pracne hľadať, domýšľať si, či vypočítavať si parametre úveru, ktorých umiestnenie v úverovej zmluve, zákonodarca majú už všetko toto na zreteli, už explicitne (obligatórne) zákonne vyžaduje a aj zákonom predvídaným spôsobom sankcionuje. Okrem toho, od parametra doby trvania úverového vzťahu sa odvíjajú aj iné jeho parametre, ako je napr. výpočet RPMN alebo maximálna prípustná výška úrokovej sadzby, ktorá sa taktiež odvíja od charakteru úveru a od doby jeho trvania; prípadne o maximálnej priemernej RPMN a pod., takže pokiaľ ide o parameter doby trvania úverového vzťahu v žiadnom prípade sa nejedná o údaj bagateľný či zanedbateľný, ktorý by bolo možné ponechať iba na spofah o obvyklom chápaní písaného textu spotrebiteľom, pretože od neho závisia a sú odvodené aj iné jeho kľúčové parametre a ich následná odkontrolovateľnosť. Vzhľadom na uvedené závery, tak okresný súd uzavrel, že uvedenie doby trvania úverového vzťahu tak, ako to vyplýva z čl. 2 úverovej zmluvy z 30.09.2015 cit. „Doba trvania ZoÚ: ZoÚ je uzatvorená na dobu určitú, do splatenia všetkých záväzkov Klienta voči Banke vyplývajúcich zo ZoÚ.“, nezodpovedá zákonnej dikcii cit. § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch.

Na tomto mieste okresný súd podotýka, že keďže absencia, čo už i len jednej zákonnej náležitosti v „úverovej zmluve“ v zmysle cit. § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase, by odôvodňovala legitímne prijať záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, by už nebolo azda ani potrebným zaoberať sa ďalšími dôvodmi, pre ktoré by okresný súd dotknutý úverový vzťah medzi žalobcami a žalovaným za taký vyhodnotil, avšak z dôvodu presvedčivosti svojho odôvodnenia sa okresný súd venoval aj ďalším týmto dôvodom.

39. Okresný súd poukazuje aj na ďalší nedostatok úverovej zmluvy z 30.09.2015 a to je absencia náležitosti podľa cit. § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, v súvislosti s v úverovej zmluve uvedenou ročnou percentuálnou mierou nákladov (RPMN), a to uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, resp. priamo v úverovej zmluve absentuje explicitný a pre spotrebiteľa zrozumiteľný výpočet tejto RPMN na základe údajov platných v čase uzatvorenia úverovej zmluvy s prehľadným uvedením všetkých predpokladov k jej výpočtu použitých. RPMN vyjadruje reálnu cenu spotrebiteľského úveru a je kľúčovým ukazovateľom pre porovnanie výhodnosti úverov od rôznych úverových inštitúcií. Je to teda pre spotrebiteľa najdôležitejší ukazovateľ ceny úveru, pretože okrem úrokovej sadzby v sebe zahŕňa aj ďalšie iné poplatky súvisiace s úverom ako napr. poplatok za vybavenie úveru, poistenie úveru, ak je podmienkou pre získanie výhodnejšieho úroku, poplatok za vedenie účtu a iné, prepočítané na jeden kalendárny rok. Inými slovami RPMN vyjadruje celkové náklady, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za požičanú sumu, keďže zohľadňuje nielen úrok, ale aj ostatné poplatky súvisiace s úverom. Okresný súd má za to, že v danom prípade v úverovej zmluve nie sú v súlade s dikciou cit. § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch prehľadne uvedené všetky potrebné údaje, žalovaným (dodávateľom) použité pre výpočet RPMN, pretože nie je úlohou spotrebiteľa hľadať a „pátrať“ v úverovej zmluve, či táto obsahuje všetky potrebné údaje pre výpočet RPMN, o ktorých spotrebiteľ napokon ani len nemá vedomosť, ktoré všetky údaje to sú (teda nevie ani ktoré má hľadať) a aj preto spotrebiteľ má mať prehľadne a na jednom mieste sprístupnené všetky tieto vstupné údaje k výpočtu RPMN použité. S poukazom na cit. § 19 ods. 1, 2, 5 a § 23 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase, má okresný súd za to, že zákon o spotrebiteľských úveroch v rozhodnom čase uzavretia úverovej zmluvy vyžadoval, aby v úverovej zmluve boli uvedené nie len predpoklady na výpočet RPMN, ale aj samotný jej výpočet, pretože, ako sa z citovaných noriem javí, výpočet RPMN nie je len internou záležitosťou dodávateľa (veriteľa), ktorý by mal v úverovej zmluve uviesť už len výsledok tohto svojho výpočtu, ale tento výpočet má byť transparentným (prehľadným) s komplexným uvedením vstupných premenných na jej výpočet použitých (aby aj spotrebiteľ vedel ktoré z množstva údajov uvedených v úverovej zmluve sú práve tými, ktoré sú pre výpočet RPMN dôležité), tak aby tento výpočet bol odkontrolovateľným nie len samotným spotrebiteľom v čase uzavretia úverovej zmluvy, ale hlavne a predovšetkým, aby bol odkontrolovateľným aj hocikedy spätne kontrolným orgánom za účelom zistenia, ako a či dodávateľ (veriteľ) v ktoromkoľvek čase postupoval pri výpočte RPMN v súlade so zákonom. Ak by totižto tomu tak nebolo a platilo by, že zákonu by bolo dané zadosť, ak by údaje použité pre výpočet RPMN, bez jej výpočtu, boli uvedené v úverovej zmluve a to na jej rôznych miestach, za ktoré údaje možno považovať výšku úveru, výšku splátky, jej periodicitu a počet, výšku úrokovej sadzby a poplatkov, a ktoré údaje sú v zmysle cit. § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch obligatónnymi náležitosťami úverovej zmluvy už podľa písmen g), i) a l) tohto ustanovenia, tak potom by zákonodarca logicky nevyžadoval výpočet RPMN a tieto k výpočtu

RPMN použité údaje duplicitne aj podľa písmena k) cit. § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase a už vôbec by neuvádzal v prílohe tohto zákona aj vzorec resp. rovnicu tohto výpočtu RPMN s odkazom na jeho aplikáciu podľa cit. § 19 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase. Samozrejme podľa okresného súdu, aj v tomto prípade platí pri pochybnostiach o obsahu úverových zmlúv, všeobecné výkladové pravidlo uprednostňujúce výklad pre spotrebiteľa priaznivejší.

Vo vzťahu k prípadnej argumentácii, že predmetný výpočet by sa nachádzal v samostatnom dokumente označenom ako „Štandardné Európske informácie o spotrebiteľskom úvere“, okresný súd len na margo podotýka, že v danom prípade by sa jednalo iba o predzmluvný formulár pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľskom úvere, ktorý však veriteľa (dodávateľa) nezaväzuje povinnosťou predmetnú náležitosť uviesť aj v samotnej úverovej zmluve, tak ako to vyžaduje zákonná dikcia § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, ktoré ustanovenie vyžaduje, aby táto náležitosť bola obligatórnou náležitosťou bezprostredne spotrebiteľskej zmluvy podpísanej oboma zmluvnými stranami a nie iných, vznik úverového vzťahu „sprevádzajúcich“ formulárov, či žiadostí.

Uvedená požiadavka, uviesť priamo v úverovej zmluve aj explicitný výpočet RPMN spolu so vstupnými údajmi k jej výpočtu použitých, je v tomto prípade o to naliehavejšia, že v danom prípade bolo medzi zmluvnými stranami v úverovej zmluve dojednané aj poistenie úveru (k poisteniu úveru ešte viď ďalej, pozn. súdu), avšak keďže z úverovej zmluvy nie je zrejým, či toto poistenie bolo alebo nebolo predpokladom poskytnutia úveru, nie je ani zrejým, či suma poistného bola alebo nebola zahrnutá do výpočtu RPMN, čo by sa nestalo (t.j. nebolo by to nejasným), keby v úverovej zmluve boli uvedené všetky predpoklady k výpočtu RPMN, ako aj jej výpočet tak, ako to predpokladá a vyžaduje cit. § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch. Pokiaľ ide totižto o poistenie tak v čl. 2. úverovej zmluvy je uvedené cit. „Na účely výpočtu RPMN sa použili celkové náklady Dlužníka spojené so ZoÚ s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere.“, t.j. podľa tohto znenia úverovej zmluvy by sa do výpočtu RPMN nemali zahrnúť iba sankčné poplatky, avšak zahrnuté by mali byť poplatky za poistenie, ktoré poistenie by tak bolo podmieneným plnením, t.j. len v prípade súhlasu s poistením úveru by spotrebiteľovi mohol byť úver poskytnutý, avšak zo znenia čl. 2 úverovej zmluvy vyplýva, že žalobcovia ako spotrebiteľia mali mať na výber či si poistenie schopnosti splácať úver zvolia alebo nie, takže aj v tomto bode je úverová zmluva z 30.09.2015 vnútorne rozpornou, keďže na jednej strane sa javí, že poistenie úveru pre jeho poskytnutie nebolo podmienkou avšak na strane druhej, nebolo vylúčené započítanie poplatku za poistenie do výpočtu RPMN (?), ktorá skutočnosť, ako už bolo uvedené, by nebola spornou, keby úverová zmluva v súlade si zákonom, výpočet RPMN obsahovala s uvedením všetkých vstupných údajov k jej výpočtu použitých.

40. Napokon má okresný súd za to, že v úverovej zmluve z 30.09.2015 absentuje aj náležitosť podľa cit. § 9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch a to je uvedenie cit. „...výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia“, pričom v tejto otázke sa okresný súd stotožňuje s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Co 82/2018 z 12.12.2018, v ktorom krajský súd jednako odôvodnil odklon od skoršej judikatúry a jednako sa vysporiadal aj s otázkou nepriameho účinku smernice.

Krajský súd v Prešove vo svojom rozhodnutí sp. zn. 2 Co 82/2018 z 12.12.2018 taktiež uviedol cit. „Primárnemu účelu právnej úpravy obsiahnutej v ust. § 9 ods. písm. k) predmetného zákona však zodpovedá len taký výklad, ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami „výška, počet a termíny splátok“ viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako k istine, tak i k úrokom a tiež k poplatkom. Naplneniu uvedeného účelu preto nemôže učiniť zadosť zmluva uvádzajúca uvedenie celkovej výšky mesačnej splátky, neobsahujúca aj vyčíslenie čiastkových súm reprezentujúcich jednotlivé čiastkové položky, čo je napriek odchylnosti takejto úpravy spotrebiteľských úverov od úpravy úverov všeobecne práve dôkazom zvýšenej pozornosti venovanej ochrane spotrebiteľa.

Pre všetky spotrebiteľské spory, v ktorých sa rieši otázka, či má zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať splátky v členení na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov alebo nie, ako aj otázka, kedy sa považuje spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov, je skutočnosť, že Smernica Rady 93/13/EHS zakotvuje tzv. úplnú harmonizáciu úplne irelevantná, pretože Slovenská republika pri implementácii smernice do Zákona o spotrebiteľských úveroch povinnosť tzv. úplnej harmonizácie porušila. To, že Súdny dvor Európskej únie vo veci C-42/2015 potvrdil, že smernica sa má vykladať tak, že členské štáty nesmeli zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa

odchyľujú od ustanovení tejto smernice je bezvýznamné, pretože v tomto konkrétnom prípade išlo o vnútroštátne právo nad rámec smernice, ak vo svojej vnútroštátnej právnej úprave vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Ak by slovenský zákonodarca chcel vyjadriť to isté, čo požaduje smernica, ktorá navyše obsahuje požiadavku tzv. úplnej harmonizácie, je zrejmé, že by použil takú istú terminológiu ako používa smernica. Avšak slovenský zákonodarca takúto terminológiu nepoužil, ale k termínu „splátky“ pridal slová „istiny, úrokov a iných poplatkov“.

V takomto prípade dochádza ku kolízii obsahového znenia Zákona o spotrebiteľských úveroch a Smernice Rady 93/13/EHS, ktoré má za následok sprísnenú požiadavku slovenského zákonodarcu na uvedenie členenia splátok spotrebiteľa v zmluve o spotrebiteľskom úvere, a to konkrétne na istinu, úroky a poplatky. Priama aplikácia ustanovení smernice však prichádza do úvahy len subsidiárne ako ultima ratio vtedy, ak eurokonformný výklad problematického vnútroštátneho ustanovenia nie je možný. Priama aplikácia ustanovenia smernice však nesmie mať za následok uloženie povinnosti fyzickej alebo právnickej osobe, to znamená, že smernica nikdy nemôže mať horizontálny ani obrátený vertikálny priamy účinok. V tejto súvislosti odvolací súd zároveň dodáva, že ak by vykladal vnútroštátne právo eurokonformne, pridržiaval sa obsahového znenia smernice a od dodávateľa nevyžadoval členenie splátky na istinu, úroky a poplatky, upustil by tak od zákonnej požiadavky, čo by malo za následok výklad vnútroštátneho práva contra legem a prekročenie limitov uplatnenia nepriameho účinku smernice, pričom takýto postup je neprípustný. V neposlednom rade je potrebné si uvedomiť, že Súdny dvor Európskej únie vykladá jedine a výlučne právo Európskej únie a ako taký nikdy nie je oprávnený poskytovať výklad práva vnútroštátneho. V súlade s vyššie uvedeným Súdny dvor Európskej únie aj vo veci C-42/15 poskytol výlučne výklad Smernice a v žiadnom prípade sa nemohol a ani sa nevyjadroval k výkladu Zákona o spotrebiteľských úveroch.“

Okrem toho okresný súd v súlade s argumentáciou krajského súdu má taktiež za to, že eurokonformný výklad § 9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch skrz Súdny dvor Európskej únie výklad Smernice Rady 93/13/EHS, je v okolnostiach aplikácie Slovenského zákona o spotrebiteľských úveroch irelevantným, pretože Súdny dvor Európskej únie je oprávnený vykladať len právo Európskej únie, ale nie aj právo vnútroštátne, preto ako to uviedol aj krajský súd, Súdny dvor Európskej únie sa cit. „... nemohol a ani sa nevyjadroval k výkladu Zákona o spotrebiteľských úveroch.“ Okresný súd navyše uvádza, že podľa jeho názoru, požiadavka uvádzať v úverovej zmluve, ako jej podstatnú náležitosť, aj rozpis resp. skladu každej jednej splátky úveru na sumu istiny, úroku a poplatku, je plne legitímnou a súhlasnou s cit. § 9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože už aj z jeho samotného znenia vyplýva, že úvodné uvádzacie slovné spojenie cit. „... výšku, počet a termíny splátok ...“ sa významovo aj gramaticky viaže resp. vzťahuje na každú z v tomto ustanovení zmienenú veličinu t.j. na istinu, úrok aj poplatky, čo v rozmenenom na drobné znamená, že podľa cit. § 9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch, má úverová zmluva obsahovať (i) „výšku, počet a termíny splátok istiny“ (ii) „výšku, počet a termíny splátok úrokov“ a (iii) „výšku, počet a termíny splátok iných poplatkov“, ktorú zákonnú požiadavku úverová zmluva z 30.09.2015 nespĺňa.

V uvedenej súvislosti okresný súd tiež podotýka, že je mu známy rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 09.11.2016 sp. zn. C-42/15 vo veci Home Credit Slovakia, a.s., proti Kláre Bíróovej, ktorým boli vykladané ustanovenia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len „smernica“). Súdny dvor Európskej únie rozhodol okrem iného tak, že čl. 10 ods. 2 písm. h) a i) smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Je však potrebné uviesť, ako už bolo uvedené, že Súdny dvor Európskej únie nemá právomoc vykladať zákony členského štátu; toto oprávnenie má iba súd členského štátu. V danom prípade je zrejmé, že povinné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú inak upravené v Smernici a inak v zákone č. 129/2010 Z.z.. Kým článok 10 ods. 2 písm. h) Smernice stanovuje, že Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia, ustanovenie § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z. stanovuje, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. V súvislosti s touto rozdielnou úpravou vnútroštátneho práva a Smernice, je nutné poznamenať, že priamy účinok Smernice by prichádzal do úvahy len v sporoch, kde je odporcom členský štát resp. akýkoľvek orgán konajúci v jeho mene, čo opakovane judikoval Súdny dvor európskej únie (prípady Marshall, C-152/84, Faccini Dori,

C-91/92 a Pfeiffer, C-397/01). Priame použitie Smernice je teda v tomto súdnom konaní neprípustné, pretože žalovaný je súkromná právnická osoba a žalobcami fyzická osoba. Smernici nemožno priznať ani nepriamy účinok v podobe eurokonformného výkladu zákona, teda interpretácie vnútroštátneho práva vo svetle znenia a účelu Smernice. Cieľom eurokonformného výkladu zákona je najmä vyplniť medzery vnútroštátneho právneho predpisu samotnými ustanoveniami Smernice. V posudzovanej veci možno za použitia jazykového, logického ale aj teleologického výkladu dospieť k záveru, a síce, že v zákone o spotrebiteľských úveroch sú náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere stanovené jednoznačne, a to rozdielne od ustanovení Smernice, nad rámec Smernice. Zákonodarca sa teda od ustanovení smernice odchyľil, a zákon o spotrebiteľských úveroch schválil v takom znení s cieľom zabezpečiť ochranu spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany, čo vyplýva z dôvodovej správy k tomuto zákonu. Akýkoľvek eurokonformný výklad predmetných zákonných ustanovení by bol potom v priamom rozpore so zákonom, nahrádzal by výslovné znenie zákona, čo je neprípustné, pretože by sa jednalo o výklad contra legem. Aj súdny dvor spresnil, že zásada eurokonformného výkladu vnútroštátneho práva má určité obmedzenia. Povinnosť vnútroštátneho súdu prihliadať na obsah Smernice pri výklade a uplatňovaní relevantných ustanovení vnútroštátneho práva je teda obmedzená všeobecnými zásadami práva a nemôže slúžiť ako základ na výklad vnútroštátneho práva contra legem (rozsudky z 15.04.2008, Impact, C- 268/06, Zb.s. I-2483, bod 100, a Dominguez).

Napokon okresný súd podotýka, že opodstatnenosť uvedenej požiadavky uvádzať v úverovej zmluve rozpis vnútornej skladby každej jednej splátky úveru na sumu istiny, úrokov a poplatkov, je v okolnostiach veci plne legitímnou aj z dôvodu, že výška anuitnej splátky sa počas celej doby splácania síce nemení, avšak v rámci tejto splátky sa mení výška a pomer splátky pripadajúcej na istinu a na úrok, takže podľa okresného súdu, by mal byť spotrebiteľ informovaný, ako sa jeho platby pripisujú na splatenie dlhu, t.j. či sa najsamprv z každej splátky sa najviac započítava na splatenie úroku a menej na istinu, alebo naopak, pričom uvedenú informáciu spotrebiteľ nemôže vyčítať z údajov o výške anuitnej splátky.

Na tomto mieste okresný súd taktiež podotýka, že na uvedenej zákonnej povinnosti dodávateľa, uvádzať v úverovej zmluve vnútorný rozpis anuitných splátok v tom zmysle, aká suma z tej ktorej anuitnej splátky bude pripočítaná na splatenie (umorenie) istiny, koľko na úrok a koľko na poplatky, nemôže nič zmeniť ani právo spotrebiteľa dané mu v § 9 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase, požadovať od veriteľa amortizačnú tabuľku, pretože jednako opäť, ak by toto pre dostatočnú informovanosť spotrebiteľa postačovalo, zákonodarca by uvedenú povinnosť osobitne nevyžadoval aj v cit. § 9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch a navyše, toto nemôže postačovať aj z toho dôvodu, že amortizačná tabuľka vydaná v priebehu trvania úverového vzťahu na žiadosť spotrebiteľa, už reaguje na do tej doby spotrebiteľom realizované platby a vyjadruje tak aktuálnu situáciu v zložení jednotlivých splátok a nie situáciu v čase pri vzniku úverového vzťahu.

41. Vo vzťahu k poisteniu úveru má okresný súd za to, že toto nebolo taktiež v úverovej zmluve z 30.09.2015 dojednané transparentne, pretože z úverovej zmluvy je zrejmé iba to, že žalobcovia súhlasia s poistením ich schopnosti splácať úver v zvolenom balíku základného súboru poistenia, ktoré poistenie by v zmysle čl. VII. OP žalovaného malo vyplývať z bližšie neidentifikovanej napr. jej dátumom uzavretia, či zmluvnými stranami, poisťovnej zmluvy, s ktorou sa žalobcovia údajne v zmysle čl. VII. OP mali možnosť oboznámiť. Inými slovami povedané zo stranami sporu podpísanej dokumentácie nie je možné bližšie konkretizovať, napr. rozsah a podmienky toho poistenia a to za situácie, kedy sa žalobcom uložila povinnosť podrobiť sa dojednaniám v poisťovnej zmluve uzavretej veriteľom (žalovaným) s vopred ním (rozumej žalovaným) určenou neznámou poisťovňou, a to opäť bez možnosti žalobcov (spotrebiteľ) ovplyvniť jej výber a navyše bez bližšej vedomosti žalobcov o rozsahu poistenia, keďže napr. z predmetného zmluvného dojednania nie je jednoznačne zrejmé aké poistné udalosti poistenie pokrýva, napr. či toto poistenie pokrýva aj riziko smrti v dôsledku choroby, ktorou by eventuálne poistený už trpel v čase uzavretia poisťovnej zmluvy a pod.. Teda keďže v čase uzavretia úverovej zmluvy z 30.09.2015 žalobcovia spotrebiteľia nemali vedomosť o jasných podmienkach poistenia, teda nemali vedomosť o zmluvných poistných podmienkach ku ktorým sa zavazovali a ktoré v úverovej zmluve z 30.09.2015 vôbec nie sú dojednané, okresný súd má za to, že toto dojednanie o poistnom je pre svoju neurčitosť neprijateľným a teda neplatným zmluvným dojednaním podľa § 53 ods. 5 OZ a teda na jeho základe nemohol žalovanému vzniknúť žiadny právne relevantný záväzok.

42. Na základe vyššie uvedených dôvodov a pri aplikácii citovaných právnych predpisov dospel okresný súd k záveru, že úverová zmluva z 30.09.2015 neobsahuje zákonné náležitosti ustanovené cit. § 9 ods. 2 písm. f), k) a l) zákona o spotrebiteľských úveroch, čo v spojení s cit. § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, má za následok, že spotrebiteľský úver poskytnutý žalobcom na

jej základe, je bezúročný a bez poplatkov, preto boli žalobcovia povinní vrátiť žalovanému iba sumu im reálne poskytnutej istiny úveru vo výške 20 000,- Eur, avšak keďže žalobcovia žalovanému zaplatili až sumu 20 774,83 Eur (viď výpis z úverového účtu žalobcov), tak žalovaný titulom bezdôvodného obohatenia, keďže plnenie nad sumu 20 000,- Eur prijal od žalobcov bez platne dojednaných úrokov a poplatkov, by bol povinný toto plnenie v sume 774,83 Eur (20 774,83 - 20 000) žalobcom vydať.

43. Pred ustálením záveru o povinnosti žalovaného vydať bezdôvodné obohatenie žalobcom, bol okresný súd povinný vysporiadať sa ešte so žalovaným uplatnenou námietkou premlčania žalovaného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia.

Práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa môže oprávnený subjekt domáhať len v rámci plynutia tak subjektívnej, ako aj objektívnej premlčacej doby. V prípade, ak dôjde k uplynutiu jednej z nich, oprávnený nemá možnosť domáhať sa svojho práva z bezdôvodného obohatenia, nakoľko došlo k jeho premlčaniu. Subjektívna premlčacia doba je upravená v § 107 ods. 1 OZ tak, že právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Objektívna premlčacia doba je upravená v § 107 ods. 2 OZ a zákon rozlišuje 3-ročnú objektívnu premlčaciu dobu a 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu, pričom ich aplikácia na ten-ktorý prípad závisí od charakteru vzniku bezdôvodného obohatenia. V prípade, ak ide o neúmyselné bezdôvodné obohatenie, je potrebné aplikovať 3-ročnú objektívnu premlčaciu dobu a v prípade úmyselného bezdôvodného obohatenia je potrebné aplikovať 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu. V zásade však pre obe dĺžky objektívnych premlčacích dôb platí, že začínajú plynúť odo dňa, kedy došlo k bezdôvodnému obohateniu. Vo vzťahu k plynutiu oboch premlčacích dôb súd poukazuje na to, že oprávnený sa môže domáhať svojho práva na vydanie bezdôvodného obohatenia len v rámci plynutia oboch lehôt. V prípade, ak dôjde k uplynutiu jednej z nich, oprávnený nemá možnosť domáhať sa svojho práva z bezdôvodného obohatenia, nakoľko došlo k jeho premlčaniu.

Pokiaľ ide o plynutie subjektívnej dvojročnej premlčacej lehoty na vydanie bezdôvodného obohatenia, má okresný súd za to, že táto môže žalobcom začať plynúť až od momentu kedy sa dozvedia, že k bezdôvodnému obohateniu na ich úkor skutočne došlo a že to bol žalovaný, kto sa na ich úkor bezdôvodne obohatil, ktoré skutočnosti je oprávnený svojím rozhodnutím legitímne ustáliť a verifikovať iba súd, nie advokát ani občianske združenie, takže podľa okresného súdu začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty na vydanie bezdôvodného obohatenia spotrebiteľovi začína plynúť až od právoplatnosti rozsudku o neprijateľnosti zmluvnej podmienky alebo od právoplatnosti rozsudku, ktorým bola konštatovaná bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, v dôsledku ktorých bolo súdom ustálené, že dodávateľ sa na úkor spotrebiteľa bezdôvodne obohatil. Inými slovami, keďže verifikovať skutočnosti, že na úkor žalobcov došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto tak na ich úkor učinil, ktoré skutočnosti sú zákonné determinujúce predpoklady začiatku plynutia subjektívnej premlčacej lehoty na vydanie bezdôvodného obohatenia, je iba v právomoci súdu, preto iba od právoplatnosti jeho rozhodnutia o týchto rozhodných skutočnostiach môže začať plynúť aj premlčacia lehota na domáhanie sa vydania bezdôvodného obohatenia od dodávateľa, z ktorého dôvodu v danom prípade nárok žalobcov premlčaný nebol (napr. SD EU C-485/19 z 22.04.2021).

Okrem toho, okresný súd by dospel k identickému záveru o tom, že subjektívna premlčacia lehota žalobcom na vydanie im bezdôvodného obohatenia ešte neuplynula aj v prípade, ak by, vzhľadom na niektoré súdne rozhodnutia v obdobných veciach, začiatok plynutia subjektívnej dvojročnej premlčacej lehoty počítal odo dňa 08.01.2019, z ktorého dňa žalobcovia predložili potvrdenie OZ HOOS o tom, že v tento deň sa mali dozvedieť o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v ktorom dôsledku sa žalovaný mal na ich úkor bezdôvodne obohatiť, pretože v tomto prípade by subjektívna premlčacia lehota uplynula najskôr 08.01.2021, avšak žaloba bola žalobcami podaná 07.01.2021. Uvedené okresný súd uvádza iba pre komplexnosť veci, avšak nestotožňuje sa s uvedeným, pretože pri návšteve OZ sa žalobcovia iba ak mohli dozvedieť, že žalovaný sa mohol na ich úkor bezdôvodne obohatiť a nie že sa tak aj stalo, keďže OZ takéto závery spojené s právnymi dôsledkami, nemá právomoc konštatovať, tj. žalobcovia sa pri návšteve iba „mohli dozvedieť“, že sa na ich úkor žalovaný bezdôvodne obohatil, avšak žalobcovia sa „dozvedeli“ [§ 107 OZ - cit. „... keď sa oprávnený dozvie“, nie „mohol dozvedieť“, pozn.] o tom až z rozhodnutia súdu a až táto vedomosť žalobcov môže na seba nadväzovať právne dôsledky v podobe povinnosti žalovaného bezdôvodné obohatenie vydať. Okrem toho je len málo uveriteľným, že žalobcovia potom, ako by sa v OZ dňa 08.01.2019 dozvedeli, žeby mali možnosť domáhať sa od žalovaného sumy 774,83 Eur, žeby si tento nárok voči žalovanému neuplatnili žalobou ihneď, ale žeby s uplatnením tohto nároku čakali až na posledný deň dvojročnej premlčacej lehoty, keďže žalobu podali až 07.01.2021 (?); na margo uvedeného okresný súd len dáva do pozornosti, že potvrdenie OZ je označené

číslo H 642/18, t.j. za lomkou je označenie roku 2018 v ktorom bolo potvrdenie vydané, avšak toto je datované až v roku 2019 a to dátumom cit. „8.1.2019“.

Pokiaľ ide o objektívnu premlčaciu lehotu Občiansky zákonník rozlišuje dve dĺžky objektívnych premlčacích dôb, pričom ich aplikácia na ten-ktorý prípad je podmienená charakterom získania bezdôvodného obohatenia, teda je potrebné skúmať, či bezdôvodné obohatenie vzniklo úmyselne alebo z nebanlivosti (neúmyselne). Občiansky zákonník však vôbec nešpecifikuje, čo je potrebné rozumieť pod úmyselným alebo neúmyselným konaním, preto z hľadiska právnej teórie je potrebné vychádzať z právnej úpravy úmyselného a neúmyselného zavinenia, ktoré sú definované v Trestnom zákone. O priamy úmysel ide vtedy, keď ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil, vedel, že svojím konaním získa bezdôvodné obohatenie a súčasne ho aj získať chcel (vedel a chcel). O nepriamy úmysel ide vtedy, ak ten, kto sa na úkor iného obohatil, vedel, že svojím konaním obohatenie, ktoré mu nepatrí, môže získať a s týmto následkom bol pre prípad, že nastane, uzročený (vedel a bol s tým uzročený). Pre oba prípady je rozhodujúcim znakom úmyslu predchádzajúca vedomosť subjektu, ktorý sa neoprávnené obohatil o tom, že svojím konaním získava alebo môže získať hodnoty vyjadriteľné v peniazoch, ktoré mu nepatria. Uvedená vedomostná zložka konania je však prítomnou aj pri vedomej nebanlivosti, pri ktorej ten, kto sa na úkor iného obohatil, vedel, že svojím konaním môže získať obohatenie, ktoré mu nepatrí, avšak bez primeraných objektívnych dôvodov sa domnieval, že sa tak nestane (vedel, avšak sa domnieval, že protiprávny následok nestane); zatiaľ čo vedomostná zložka konania abscentuje pri konaní v nevedomej nebanlivosti, kedy ten kto sa na úkor iného obohacoval, ani o tom objektívne nevedel, že koná nezákonne, hoci vedieť mohol a mal.

V interakcii s aktuálnou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 219/2019 z 21.10.2019 cit. „Pri bezdôvodnom obohatení je preto dôležité zistiť, kedy k obohateniu došlo z objektívneho hľadiska a v tom čase preukázať úmysel veriteľa, resp. jeho zavinenie, aby bolo možné jednoznačne posúdiť, či je potrebné aplikovať 3-ročnú alebo 10-ročnú premlčaciu lehotu.“ s tým, záverom, že pre ustálenie konštatovania, že v spotrebiteľsko-dodávateľských vzťahoch konajú dodávatelia (veritelia) v nepriamom úmysle, ktorý cit. „... je daný určitými faktormi a okolnosťami, ktoré spočívajú v profesionálnosti a odbornosti žalovanej. Dovolací súd však vzhľadom na vyššie uvedené závery konštatuje, že uvedený právny názor odvolacieho súdu o úmyselnom bezdôvodnom obohatení žalovanej, ktorému zodpovedá 10-ročná objektívna premlčacia doba, nie je správny.“ s tým, že v každom prípade je tieto skutočnosti nutné skúmať, pretože cit. „... samotné všeobecné skutočnosti (fakty) o profesionálnom podnikateľskom postavení týchto subjektov v oblasti poskytovania úverov a doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch samé o sebe nemôžu bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel tohto subjektu (veriteľa).“

Krajský súd v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 12 CoCsp 1/2021 z 27.05.2021 odvolávajúc sa na citovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 219/2019 z 21.10.2020, sp. zn. 1 Cdo 238/2017 z 18.10.2018 konštatoval, že samotné všeobecné skutočnosti o profesionálnom podnikateľskom postavení subjektov v oblasti poskytovania úverov a doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch, samé o sebe nemôžu bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel veriteľa.

Okrem uvedeného je v tomto smere podľa okresného súdu nutné zohľadniť prelomové rozhodnutie Súdneho dvora EÚ (ďalej len „SD EÚ“), vo veci sp. zn. C-485/19 z 22.04.2021 (PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o.), ktoré prinieslo zásadnú zmenu v ponímaní premlčacej doby pri nárokoch uplatňovaných spotrebiteľmi z neprijateľných zmluvných dojednaní alebo z bezúročných a bezpoplatkových úverových zmlúv, a podľa zmeny ktorej došlo k negácii Občianskym zákonníkom ustanovenej subjektívnej a objektívnej premlčacej doby s tým, že bola zavedená jednotná trojročná premlčacia doba, v ktorej sa premlčujú nároky spotrebiteľov Podľa okresného súdu uvedené závery označeného rozsudku SD EÚ majú byť aplikované aj na obdobné prípady s cieľom dosiahnuť súlad s výkladom záverov v ňom prijatých.

Pokiaľ ide o stanovenie okamihu kedy v danom prípade na strane dodávateľa (žalovaného) došlo k bezdôvodnému obohateniu, vzhľadom na už vyššie ustálený záver, že žalovaný mal voči žalobcom nárok iba na vrátenie istiny, ním žalobcom poskytnutého úveru, je nutné zistiť, ktorým okamihom táto istina úveru už splatenou a teda a contrario od ktorého okamihu už teda žalovaným prijímané platby žalobcov, boli už súčasťou bezdôvodného obohatenia.

Podľa tvrdenia samotných žalobcov v žalobe a tieto skutočnosti žalovaný nerozporoval, žalobcovia úver voči žalovanému splatili jednako splátkami v sume 1 011,- Eur a jednako jednou vyššou jednorazovou sumou 19 763,83 Eur v rámci jej refinancovania z iného úveru a to dňa 05.01.2016. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe uviedol, že žalobcovia dlh z úverovej zmluvy dňa 15.01.2016, t.j. či bez ohľadu na

nehodu strán sporu o presnom dni splatenia úveru a to či to bolo 05. alebo 15. deň v mesiaci 01/2016, je nesporným, že úver bol žalobcami splatený v 01/2016.

Preukázanie úmyslu dodávateľa (žalovaného) bezdôvodne sa obohatiť je preukazovaním vedomia dodávateľa, t.j. jedná sa o preukazovanie nehmotnej veličiny, resp. vnútorného nehmotného postoja dodávateľa bezdôvodne sa obohatiť, ktorý postoj tak z tohto dôvodu možno ustáliť iba ak vzhľadom na objektívne okolnosti prípadu, ktoré by tento postoj mohli navonok materializovať.

Okresný súd zastáva jednako všeobecne v obdobných spotrebiteľských veciach proklamovaný názor, že žalovaný je dlhoročným poskytovateľom spotrebiteľských úverov a je nepochybné, že ako podnikateľ v tejto oblasti je povinný koncipovať zmluvné dojednania v súlade s príslušnými právnymi predpismi. Z v rozhodnom čase účinného znenia zákona o spotrebiteľských úveroch jednoznačne vyplývalo, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musela obsahovať náležitosti, ktorých absenciu alebo ich nesprávne uvedenie v úverovej zmluve, okresný súd žalovanému vytkol (viď vyššie), pričom náležité neuvedenie týchto náležitostí v úverovej zmluve zákon o spotrebiteľských úveroch spája s účinkami bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru. Žalovaný mal vedomosť o existencii právnej normy, ktorá pojednáva o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru, pretože uverejnením právneho predpisu v Zbierke zákonov sa prezumuje, že táto skutočnosť sa stane známa všetkým, ktorých sa týka, o to viac podnikateľa, ktorý na základe tejto právnej normy postupuje pri vykonávaní svojej podnikateľskej činnosti. Súčasne však okresný súd vychádzajúc z princípu, že cieľom podnikateľa a teda aj žalovaného je dosiahnuť zisk, ktorý zisk v prípade podnikateľa podnikajúceho v oblasti poskytovania úverov je zhmotnený práve v sume úrokov a poplatkov z požičanej istiny, tak potom je nelogickým tvrdiť, žeby sa podnikateľ sám pripravil o zisk tým, žeby vôľovo vedome (úmyselne konajúc voči svojej snahe zarobiť), neuviedol do úverovej zmluvy všetky zákonné náležitosti, riskujúc tým vedome, že v tom dôsledku príde o uvedený zisk. Práve naopak, najmä vzhľadom na princíp akéhokoľvek podnikania, ktorého prvoradým dôvodom a cieľom je dosiahnutie zisku, je logickým záverom, že podnikateľ by sa o tento zisk pripravil iba ak nevedomky, t.j. nemal skutočnú vôľu tak učiniť (vedomá nebanalita), nie však úmyselne, pričom vzhľadom na už uvedenú požiadavku znalosti dodávateľa jeho činnosť regulujúcich právnych predpisov, tak možno uzavrieť, že žalovaný mal vedieť (prítomnosť vedomostnej zložky), že sporom dotknutá úverová zmluva nemá všetky zákonom požadované náležitosti, avšak v skutočnosti sa vedome nechcel (nepřítomnosť vôľovej zložky) ich neuvedením v úverovej zmluve pripraviť o zisk spočívajúci v úrokoch a poplatkoch za ním žalobcom poskytnutý úver. Ak teda žalovaný uvedené zákonné náležitosti v zmluve správne neuviedol, aj keď o nich mal vedieť, ale vedome sa nechcel pripraviť o zisk, kvôli ktorému vlastne svoju podnikateľskú aktivitu prevádzkuje, možno uzavrieť, že žalovaný konal vo vedomej nebanalite (prítomnosť vedomostnej zložky a nepřítomnosť vôľovej zložky), takže v danom prípade je potrebné aplikovať 3-ročnú objektívnu premlčaciu dobu.

Vzhľadom na uvedené, keďže, ako už bolo uvedené žalobcovia úver žalovanému splatili v 01/2016, tak 3 ročná objektívna premlčacia doba na vydanie obohatenia im uplynula najskôr v 01/2019, avšak keďže žalobcovia podali žalobu okresnému súdu až 07.01.2021, podali ju už po uplynutí 3. ročnej objektívnej premlčacej lehoty na vydanie im nimi žalovaného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, z ktorého dôvodu, okresný súd ich žalobu v tejto časti zamietol.

Na tomto mieste sa okresnému súdu žiada podotknúť, že uvedený záver je aj plne v súlade s vyššie uvedeným názorom Súdného dvora EU, podľa ktorého sa je nutné v týchto prípadoch vydania bezdôvodného obohatenia spotrebiteľovi, nutné zamýšľať iba nad 3 ročnou premlčacou lehotou, ktorá je akoby v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky práve tou 3- ročnou objektívnou premlčacou lehotou, keďže ako už bolo uvedené, subjektívna premlčacia lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia nebude nikdy zmeškaná, pretože tá plynie až o právoplatného konštatovania súdu o tom, že k bezdôvodnému obohateniu na úkor spotrebiteľa došlo a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil.

Uvedený názor už aplikujú aj iné súdy a to napr. aj Krajský súd v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 9 CoCsp 40/2020 z 12.11.2020, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu v Prešove sp. zn.29 Csp 198/2019 z 24.06.2020, ktorým bol taktiež zamietnutý žalobný nárok spotrebiteľa na vydanie mu bezdôvodného obohatenia, kvôli uplynutiu 3 ročnej objektívnej premlčacej lehoty, ktoré rozhodnutie predložili ako dôkaz (hoc v súvislosti s inou skutočnosťou, pozn.) do konania samotní žalobcovia.

Na margo uvedeného okresný súd nad rámec vo všeobecnej rovine uvádza, že má za to, že zaiste a nepochybné je nevyhnutným chrániť spotrebiteľa pred nečestnými obchodnými praktikami dodávateľov (veriteľov), avšak majú na zreteli právnu istotu všetkých na tomto vzťahu zúčastnených subjektov, aby nedochádzalo k nekontrolovanému produkovaniu „negramotných, nevzdelaných spotrebiteľov“, ktorí sa ocitnú medzi na jednej strane nečestne konajúcimi dodávateľmi a na strane druhej medzi združeniami právnych poradcov podnikajúcich na tejto ich nevedomosti, nevedomujúc si pritom, že v konečnom

dôsledku spotrebiteľ bude za túto svoju „negramotnosť a prevenciou zanedbanú nevedomosť“ nútený zaplatiť či už jednej alebo druhej zmienenej strane po jeho pravici či ľavici. Z uvedeného dôvodu, má okresný súd za to, že preventívna funkcia súdnych rozhodnutí s spotrebiteľsko-dodávateľských vzťahoch musí byť obojsmerná, t.j. plynúca tak k dodávateľom, ako aj k spotrebiteľom, pričom podľa okresného súdu 3. ročná lehota na uplatnenie si spotrebiteľom nárokov z vadných spotrebiteľských zmlúv, je nanajvýš dostatočnou a zákonnou.

44. Žalobcovia sa podanou žalobou domáhali aj vyslovenia neprijateľnosti a teda neplatnosti zmluvného dojednania obsahujúceho v čl. 3., bode 3.1. úverovej zmluvy z 30.09.2015 uzavretej medzi žalobcami a žalovaným, v znení cit. „S poskytnutým úverom Lepšia splátka súvisia nasledujúce poplatky:

1. upomienka po omeškaní splátky: 10,00 EUR
2. upomienka po omeškaní splátky: 25,00 EUR.“

45. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znak neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná.

46. Vo vzťahu k uvedenej žalobcami namietanej neprijateľnej zmluvnej podmienke má okresný súd za to, že uvedené náklady spočívajúce v poplatkoch za omeškanie dlžníka (spotrebiteľa) za upomienky nemôžu mať sankčný charakter, v opačnom prípade by totiž mali povahu tzv. skrytej zmluvnej pokuty, čo je vo vzťahu k spotrebiteľovi nečestné a netransparentné. Podstatou týchto poplatkov je pridanie bližšie nešpecifikovaných a spotrebiteľovi nevysvetlených nákladov, ktoré nie sú preukázané a navyše ich výška nekorešponduje s reálnymi nákladmi, ktoré veriteľovi môžu vzniknúť v súvislosti s upomienkami, v ktorom dôsledku podľa okresného súdu, takto koncipovaná dohoda o poplatku, keď dodávateľ núti spotrebiteľa platiť poplatky, ktoré neodrážajú skutočné náklady dodávateľa, len sankcionuje spotrebiteľa za účelom maximalizácie zisku dodávateľa, a takéto zmluvné dojednanie spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach strán sporu, v ktorom dôsledku je táto podmienka, podmienkou neprijateľnou a teda neplatnou. Navyše okresný súd dáva do pozornosti, že podľa v rozhodnom čase uzavretia úverovej zmluvy z 30.09.2015 účinného znenia cit. § 9 ods. 11 zákona o spotrebiteľských úveroch, bol veriteľ ex lege povinný informovať spotrebiteľa o tom, že nedošlo k splateniu splátky zo spotrebiteľského úveru v lehote jej splatnosti a to písomne alebo formou krátkej textovej správy (SMS), t.j. upozornenie spotrebiteľa na jeho omeškanie bolo zákonnou povinnosťou dodávateľa, takže spoplatňovanie tejto jeho zákonnej povinnosti je podľa okresného súdu nezákonným a nečestným, aby na pleciah spotrebiteľa prenášal povinnosť znášať náklady za plnenie si vlastnej zákonnej povinnosti.

47. Žalobcovia sa podanou žalobou domáhali aj vyslovenia neprijateľnosti a teda neplatnosti zmluvného dojednania obsahujúceho aj v čl. 5 bode 5.11. úverovej zmluvy z 30.09.2015 uzavretej medzi žalobcami a žalovaným, v znení cit. „Dlžník/Spoludlžník súhlasí, aby sa ich platby započítavali v nasledujúcom poradí: a) poplatky podľa ZoÚ, b) úrok z omeškania, c) zmluvný úrok z Úveru, d) splátka istiny Úveru, pričom platí, že v prípade viacerých pohľadávok Banky voči Dlžníkovi/Spoludlžníkovi sa platby Dlžníka/Spoludlžníka započítavajú najskôr na pohľadávky skôr splatné.“

48. Ohľadne tejto zmluvnej podmienky v čl. 5 bode 5.11. úverovej zmluvy z 30.09.2015 má okresný súd za to, že táto nebola so spotrebiteľom osobitne vyjednaná, je hrubo nevyvážená, pretože nerešpektuje nepochybny a oprávnený ekonomický záujem spotrebiteľa na tom, aby najskôr splatil istinu úveru, ktorá je základom pre úročenie pohľadávky, ale pripúšťa v tak závažnej otázke, akou je rozhodnutie o účele platby spotrebiteľa ľubovôľu dodávateľa, teda jeho svojvoľné rozhodnutie o výške nielen príslušenstva, ale v konečnom dôsledku aj o výške samotnej istiny pohľadávky. Vzťah sa tak v tejto otázke stáva pre spotrebiteľa netransparentným a konanie dodávateľa nepredvídateľným. Najvyšší súd SR rozsudkom sp. zn.8MCdo/13/2014 z 28.05.2014 konštatoval, že § 52 ods. 2 OZ, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou. Z uvedeného dôvodu banka pri započítaní čiastkových úhrad spotrebiteľa titulom splátok úveru mala postupovať podľa § 566 ods. 2 OZ, čo nesporne vyplýva z § 52 ods. 2 OZ. Záverom teda možno konštatovať, že uvedená zmluvná podmienka nielenže zakladá hrubú

nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, pretože nerešpektuje jeho vôľu a oprávnené záujmy a umožňuje dodávateľovi bezvýhradne presadiť jeho ekonomické záujmy, ale aj odporuje § 52 ods. 2 v spojení s § 566 ods. 2 OZ, preto je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Identická zmluvná podmienka už bola právoplatne určená za neprijateľnú aj rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 29 Csp 25/2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 Co 71/2019; ako aj rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 29 Csp 6/2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7 Co 61/2019, či rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 29 Csp 198/2019 z 24.06.2020 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 9 CoCcp 40/2020 z 12.11.2020.

49. V súvislosti so skutočnosťou, že samotné plynutie času nemá žiaden vplyv na možnosť vyhovieť žalobe o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, okresný súd v dôvodoch poukazuje v celom rozsahu na citáciu rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 127/2017 z 30.01.2019.

50. Podľa § 255 ods. 1 CSP „Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.“

51. Podľa § 255 ods. 2 CSP „Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.“

52. Podľa § 262 ods. 1 CSP „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.“

53. Podľa § 262 ods. 2 CSP „O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“

54. Týmto rozhodnutím sa konanie končí, preto okresný súd rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania a to podľa § 255 ods. 2 CSP, v zmysle ktorého, keďže v tomto prípade mala každá zo strán sporu v identickej miere úspech i neúspech, okresný súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 C.s.p.). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bardejov. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v uvedenej lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1, 2 C.s.p.).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) je treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.). Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 C.s.p.).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 C.s.p.).

Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 C.s.p.).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (§ 371 C.s.p.). V odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§ 372 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.